

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Kgy. óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői Iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Választások régi módra

Pécs, 1901. szept. 27.

Törvénykönyvünk csak egy hemzseg a törvényektől, a melyeket meghozott az országgyűlés, szentesített a király, de azért élő törvényeknek mégsem nevezhetők, mert vagy a végrehajtásuk késik, vagy ha végrehajtják is, ez csak úgy immel ámmal történik. Így állván a dolog, akad egész sereg ember az országban, aki azt hiszi, hogy a választások tisztaságát biztosítani hivatott kuriai bíraskodási törvény is csak olyan falra festett ördög lesz, a melytől nem kell megijedni. Hogy azt csak úgy rettegetésül hozták „a serdülő ifjuság számára”, a mely se nem árt, se nem használ s attól ugyan vigan folyhatnak a választási visszaélések a régi mederben.

Igy aztán olvashatjuk szélteben-hosszában, hogy a hivatali presszió csak úgy dolgozik a mostani kortesvilágban, amint dolgozott Tisza Kálmán dicső kormányzása óta mindig egész a gyászos emlékü Bánffy-féle tatárdulásig. Van korteskedés, van zaklatás, megfélemlítés: szóval dolgoznak azok a hitvány eszközök, a melyek eddig is megrontották a magyar parlament tisztaságának hitelét. Hogy megrontották az természetes; hisz népképviselési alapon létesült parlamentnek a nép akaratát kell képviselnie, már pe-

dig a magyar országgyűlésen tömegesen szoktak ülni olyan urak, akik a népakarat szabad és tiszta érvényesülése esetén legföljebb a pokolban ülhetek volna, nem a parlamentben.

Annyira meggyökeresedett ez a régi, ugynevezett rendszer a köztudatban, hogy még mindig bőven akadnak az országban közhivatalnokok, akik azt nem tudják és nem akarják elfeledni. Annyira beleélték magukat, hogy ma sem lehetnek el nélkül. Ma is azt hiszik, hogy úgy kell tenniük és cselekedniük, mint tettek és cselekedtek eddig. Azt képzelik, hogy ők azért vannak a világon, hogy meghamisítsák a nép akaratát és minden arondialra vigyék azt a jelöltet, aki oda van „parancsolva.”

De hát van-e oda „parancsolva” jelölt ma, vagy nincs?

A törvény értelmében nem volna szabad lennie, a gyakorlatban azonban van, amit legjobban bizonyítanak Podmaniczky országos kormánypárti pártelnök dajkáló levelei, miket szegényszemre kortescéduláknak és falragaszokul használnak. Hiába igyekeznek tagadni, most is csak úgy megvannak a hivatalos jelöltek, mint eddig s azok érdekében nem röstek olyan pártlevelezéseket és telegrammokat szerkeszteni, a milyenek eddig még a tisztátalan választások történetében sem voltak

ismeretesek. Ezt az új találmányt most gyakorolja a cukor utcai pártelnök ur. Hogy milyen eredményrel, azt mutatja az, hogy a kormánypárti Sándor Pál párt-hivei majd bevették érte a derék elnök ur fejét, akit népének ilyen tulságos szeretete ellen a rendőrségnek kellett megvédelmeznie.

A vidéken azonban más világ járja. A fővárosban hamar a végére járnak a mondvascinált tekintélynek, de a vidéken ez nem úgy megy. Főispánok, szolgabírák, községi jegyzők és egyéb közhivatalnokok kész parancsnak veszik a nagyméltóságú és kegyelmes pártelnök ur leveleit és azonnal fogantatba veszik a régi, felejthetetlen „eszközöket”, hogy minden úgy menjen a választásnál, ahogy a kegyelmes ur kívánja.

Pegig nagyon furcsa vége lehet még ennek a nótának. A budapesti polgármester már megindította a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot egy fővárosi hivatalnok ellen s áliásából el is helyezte, mert korteskedett. Nagyon kívánatos lenne, hogy ez a példa ne maradjon egymagában, árván; — hanem hát a vidéken más viszonyok vannak s a korteskedő szolgabíró, meg községi jegyző nem hogy fegyelmi vizsgálatot nem kap a nyakába, de még elismerést, vagy gomblyukba való pitykét is vár „hasznos szolgálataiért.”

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A nyugalomba vonult.†)

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Irtá: Lantos (Leitermann) József.

(Folyt. és vége.)

Ezen közben déli lett és a háziasszony feltálalta a pompás illatot terjesztő csirke-paprikást. Kedvenc eledelének láttára Heckmek ur egyszerre elfelejtette az átszenvedett kinokat és mosolygó arccal ült az asztalhoz. Farkas-étvágygyal kezdett az evéshez. Hem csoda, hisz tegnap este óta egy falatot sem evett. Alig nyelt le egy-két kanálnyi az izletes ételből, valaki kopogtatott az ajtón. Heckmek Vencel ur szentül meg volt győződve, hogy az udvariatlan szomszéd jön bocsánatot kérni. Hát csak hadd jöjjön, gondolta magában, ez a pillanat éppen alkalmas arra, hogy — megbocsásson neki. Az uri ember helyett azonban egy házaló-zsidó mosolygó arca tünt fel az ajtó nyílásán.

— Van-e valami eladni való? — énekelte szép tenor hangon Izrael fia.
— Nincs semmi. Menjen Isten hírével.
— Talán egy letett kalap.
— Mondom, hogy nincs semmi.
— Talán egy elhasznált mellény.

*) Szerzőnek legközelebb megjelenő elbeszélőkötetéből.

— Értsen meg, hogy nincs — szolt türelmetlenül Heckmek ur.

— Talán egy pár viselt cipő.

De ez már több volt a soknál. A cipő említése visszaidézte Heckmek ur emlékeztébe a délelőtti séta minden gyötrelmét. Mint a sebzett oroszán, úgy ordított fel és egyetlen ugrással ott termett a halálra rémült házalonál, kin nyakszirten ragadva olyat lóditott, hogy az udvar közepén szedte magát össze.

Heckmek urat ez a találkozás újra kihazta a sodrából és elvette minden étvágyát az ebédétől. Nem tudott többé egy falatot sem enni. Végig feküdt a pamlagon, remélve, hogy a szokott délutáni álom majd visszaadja nyugalomát. Előbb azonban bezárta az ajtót, ne hogy valaki ismét zavarja.

Már-már elszunnyadt, midőn az ablak alatt felhangzott egy kintorna sipító hangja. Heckmek Vencel ur felnyitotta az ablakot és kidobott egy koronát, egyuttal jóakarattal figyelmeztette a kintornást, hogy álljon odább egy-két házzal, mert ő nem zenekedvelő. Beszélhetett annak, nem értette meg, süket volt az Isten adta. — Sőt mi több, felbátorítva a gazdag ajándék által, még tüzeesebben nyaggatta fülhasogató szerszámát.

Heckmek ur, látva, hogy itt sem használ a szép szó, felragadta az asztalon álló vizes kancsót, úgy oldalba dobta vele a bókoló kintornást, hogy az nagyobbab nyekkent, mint sipládájának elromlott bőgője. A nem tetszés kifejezésének ilyen való nyilvánítását már megértette a jámbor gráner és lehetőleg

gyorsan hátára kapva hangszerét, nagy dörögve elment vagy tiz házzal odább.

Aug, hogy ez elcammogott, akkor meg az udvariatlan szomszéd felesége kezdett énekelni, kiállhatatlan hamis hangon, valami opelette betétet, mihez férje cincogta a kíséretet egy hegedűn.

Heckmek Vencel urat a gutaütés kerülgette. Ugy látszik, ma mindenki összeesküdött ellene. — A kellemetlen szomszédokat nem lódithatta ki a házból, tehát ő menekült el és meg sem állt, még ki nem ért a faluból. Ott a szabad természet ölen talán már nem háborgatja senki. Kimerültén rogyott le a puha pázsitra és verejtékes homlokát törülgette. Köröskörül csendes volt minden, csak a madarak csicsérgése hangzott ki a bokrok zöld lombja alól. Heckmek Vencel urnak végtelenül jól esett ez a nagy csend ez a lélekemelő nyugalom.

Egyszerre csak fölűti fejét és figyel. Ugy rémlett előtte, mintha valaki nevéen szólította volna. Most ismét. Ugyan ki ismerheti őt ezen a vidéken, mikor maga sem tudta, hogy hova kerül. Vagy csak felizgatott érzékeinek csalódása volt. De nem. Ujra tisztán hallja, hogy az ő nevét mondja valaki.

— Mek-mek!

— Mi az!? Jöjjön hát elő, ha ismer és ne trétáljon velem.

— Mek mek! — hangzik újból és valaki hatalmasan hátba löki Heckmek urat.

Visszafordul és egy jól ismert alakot lát maga előtt — egy kecskét. Heckmek ur

A magyar királyi kurian van a sor, hogy ezt a reménykedést egyszer és mindenkorra alaposan leforrázza és a korteskedő közhivatalnokokat olyan példás büntetéssel sújtsa, hogy végkép elmenjen a kedvük a törvényt olyan versenytéri akadálnak tekinteni, a melynek átugratása bravur-számba megy. Ha a kuria ilykép észre téríti ezeket az urakat, a kik most még azt hiszik, hogy a törvényt csak a „csócselék” számára hozták, akkor aztán majd a kegyelmes pártelnök protekcións leveleivel is pipára gyujthatnak a hatalmi központ hivatalos jelöltjei.

* **Vármegyei közgyűlés.** Baranya vármegye törvényhatósági bizottsága október hó 14-én hétfőn délelőtti 10 órakor Pécsen, a vármegye gyűlés-terében tartja évnegyedes rendes közgyűlését. Targysorozat:

I. **Legmagasabb köszönet** 1. Miniszterelnök leirata Ő cs. és apost. kir. Felségének legmagasabb köszönete tárgyában.

II. **Évnegyedes jelentés.** 2. Alispán évnegyedes jelentése.

III. **Választások.** 3. Kijelölt választmány megalakítása. 4. Elhalálozás folytán megüresedett egy *szolgabírói*, — és 5. végkielégítés folytán megüresedett *IV. aljegyzői*, — továbbá 6. a fentebbiek betöltése folytán esetleg megüresedő *egyéb állásoknak* választás utján való betöltése.

IV. **Kormányrendeletek.** 7. Belügyminiszter körrendelete az év végén megtartandó *tisztújító közgyűlés* tárgyában. 8. Belügyminiszter határozata az *időközi bíróválasztások* alkalmával kiszállt járási tisztviselők fuvardíjja tárgyában. 9. Belügyminiszter leirata „Az iskolai rend védelméről” alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. 10. Földművelésügyi miniszter leirata a *községi munkás segélyalapok* létesítéséről és kezeléséről alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.

V. **Állandó választmány jelentései.** 11. A vármegye háztartásának 1902. évi *költség-előirányzata* és a megszávozott 2% várm. pótdadó további kijelölése. (Jelentés és sommá-

boszankodva hajszojja magát a vidám állatot, de az annál inkább incselkedik vele.
— Az okosabb enged — gondolja magában Heckmek és tovább indul, hogy faképnél hagyja a barátságos kecskét. Csakhogy ennek tetszik az új ismeretség és nyomon követi Heckmek urat, mialatt folyton szemtelenül kiabál:

— Mek, mek!

Ez újra kihozza türelméből az ideges embert és akkorát ütött botjával a kecske derekára, hogy az ott helyben összerogyott, fájdalmasan kiabálva:

— Mek, mek!

Heckmek ur ijedten néz körül, hogy nem látta-e valaki tettét. De bizony látta. A kecske gazdája rohamos lépésben közeledett Heckmek ur felé, kezében egy jó vastag husangot tartva.

— Mit tett az ur, kecskémmel — szólt és végig huzott Heckmek ur hátán.

— Jaj barátom, ne bántson. Megfizetem a kecske árát, csak ne üssön.

Meg is egyeztek 50 koronában, minek Heckmek ur örült legjobban, mert ép bőrrel megmenekülhetett. Rohant haza a lakására, onnan meg a vasuti állomásra és szászorta boldogabbnak érezte magát, mikor újra itthon volt a városban, mint mikor megérkezett a csendes Békés faluba. Itthon aztán folytatta előbbeni életrendjét, azzal a különbséggel, hogy most már nem kötelességből járt el naponta a hivatalba, hanem szórakozásból, beszélgetni a kollegákkal.

És a városházi toronyór most újra az ő járása után igazítja a toronyórát.

zat mellékelve megküldetik.) 12. *Kis Köszeg* községnek baranyavari járásból mohácsi járásba való átcsatolási ügye. 13. Két irnoki és egy hivataliszolgai állás rendszeresítése. 14. A vmegye tulajdonát képező pécsvaradi régi katonai temető átalakítása. 15. A mohácsi megyeház javítási költségeinek fedezése s azzal kapcsolatban hozott alispáni határozat ellen benyújtott fellebbezés. 16. A mágocsi árvatár 1900 évi zárszámadása. 17. A vármegye I. aljegyző illetményeinek fölemelése. 18. Püspökbgád község képviselőtestületének az ottani róm. kat. iskolaszéktől haszonbérbe vett ingatlanért a további haszonbér-fizetést megtagadó határozata ellen benyújtott fellebbezés. 19. *Vice György* volt vármegyei díjnok kérvénye a nyugdíjalapba befizetett járulékaiknak visszafizetése iránt. 20. Dr. *Jellachich* Károly dárdai járásorvos nyugdíjazás iránti kérvénye. 21. Monostor község képvis. testületének járda építési ügye tárgyában hozott s meglebbezett határozatai. 22. A magyar-mecskei körorvos javadalmazásnak rendezési ügye. 23—106. Községi ügyek.

VI. **Küldöttségi jelentések.** 107. Számonkérőszék jegyzőkönyve. 108. Legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1902. év névjegyzékére vonatkozó áll. bir. választmányi jelentés. 109. Igazoló választmány jelentése a törvényhat. bizottsági tagválasztások tárgyában.

VII. **Tiszti jelentések.** 110. Alispáni jelentés ifj. *Eötvös* Gusztáv hely. szolgabírónak kihágási ügyekben való bíraskodásra történt feljogosítása tárgyában. 111. Vm. t. főorvos jelentése *Goldman* Lipót villányi gyakorló orvos, — és 113. *Kovács* Andrásné sz. *Hegedüs* Erzsébet mohácsi szülésznő oklevelének kihirdetése tárgyában.

VIII. **Törvényhatóságok levelezései.** 113. *Pancsova* város megkereső levele az állami tisztviselők anyagi helyzetének javítása és szolgálati pragmaticája érdekében az országgyűléshez és kormányhoz intézett felirata pártolása iránt. 114. *Sopronvármegye* közönségének megkereső levele az amerikai kivándorlás ügyében indítandó országos mozgalom és a kivándorlás meggátítása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának pártolása iránt.

IX. **Kérvények** 115. A magyar *mérnök-és építész egyesület* kérvénye a műszaki alkotásokra vonatkozó tervek és javaslatok közrebecsátása tárgyában. 116. A budapesti „*Irgalom ház*” igazgató bizottságának kérelme alapítvány létesítése, avagy egy beteg ellátási költségeinek évente való biztosítása iránt. 117. A „*nagypénteki ref. társaság*” kérvénye segélyben való részesítése iránt.

X. **Községi számadások.** 118—120 pont. 121. Jegyzőkönyvet hitelesítő küldöttség megválasztása.

Képviselőválasztási mozgalmak.

Pécs, 1901. szept. 27.

Flóris Endre jelöltje. A pécsi függetlenségi és 48-as párt vasárnapi szervező közgyűlése a párt végrehajtó bizottságát bizta meg, hogy határozzon a pártnak a legközelebbi választásnál leendő állásfoglalása tárgyában s ha jelölt állítását tartja szükségesnek, gondoskodjék sürgősen jelöltről, kit a legközelebbi vasárnapra egybehívandó nagygyűlésnek jelentsen be.

Dr. *Flóris* Endre ügyvéd azonban, a ki ezen a gyűlésen szintén jelen volt s a végrehajtó bizottságba is beválasztatott, a maga szakállára csinált politikát. *Kossuth* Ferenchez fordult jelöltről, a ki *Tompa* Antal, budapesti ügyvédet ajánlotta, kérdést is szvén Flóris-hoz, vajjon hajlandó-e ezt kikiáltatni. Flóris pedig a helyett, hogy ezt a párt végrehajtó bizottságának terjesztette volna elő, sürgönyözött *Kossuth*nak, hogy ő bizony kikiáltatja *Tompat*, csak jöjjön bátran.

És *Tompa* Antal el is jött a ma déli gyorsvonattal Pécsre, hol az állomáson *Flóris* dr. néhány választóval és a jogászság egy részével fogadta, úgy mutatva be a vele volt polgárokat, mint a pécsi függetlenségi és 48-as párt kiküldöttjeit.

Hogy a pécsi függetlenségi és 48-as párt, mely éppen vasárnap alakította meg újra szervezetét, senkit *Tompa* Antal fogadtatására ki nem küldött, az állomáson megjelentek tehát legfőleg a saját személyüket képviselhették, de a párt kiküldöttjeiként való szereplésre senkitől megbízást nem nyertek, azt persze *Tompa* nem tudhatta s azért meghatva köszönte meg a szép fogadtatást s mint a párt jelöltje megtartotta bevonulását a városba, mielőtt a párt általában jelölte volna.

De hát ez nem baj; *Flóris* dr. tekintélye biztosítja előre, hogy a pécsi függetlenségi párt tagjai szó nélkül elfogadják majd azt a jelöltet, akit az ő megkérdezésük nélkül fölállított, mert hát *Flóris* dr. plakátszerű förmérvénye szerint: a pécsi függetlenségi párt tagjai nem birkk, akiket tetszés szerint ide-oda terelni lehet.

*

A régi és az új pártvezér üdvözlése. *Jagics* Józsefnek a mohácsi választókerületben történt jelölése alkalmával, pártja *Szell* Kálmán miniszterelnököt és a volt nemzeti pártnak vezérét, *Apponyi* Albertet táviratilag üdvözölte.

Ezekre az üdvözlésekre dr. *Réder* Károly pártelnökhöz a következő válaszok érkeztek:

Örömmel fogadtam politikai működéséhez bizalmuk biztosítását. Fogadják legmelegebb köszönetemet.

Szell.

Örvedetes távirati tudósítását távollét miatt elkésve vettem, üdvözlöm régi elbarátomat a küzdő téren és legjobb sikert kívánok.

Apponyi.

Jagics pártjának a lelkesedését a meleghangú távirati válaszok még inkább fokozták és ez a lelkes hangulat már átsap a kerületi falvak választóira is, a kik szívvel, lélekkel csatlakoznak *Jagics* zászlójára alá.

Legutóbb Nagy Nyárád Maiss, Szajk, Pócsa, Börjád községek választói fejeztek ki tantorithatatlan ragaszkodásukat *Jagics*hoz, ma pedig *Dályok* és *Izsép* választói várják körükbe a jelöltet, a kik már előre biztosítottak a leglelkesebb támogatásukról.

*

Beszámoló és programbeszéd. *Boda* Vilmos, a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt jelöltje, holnap, 28-án (szombaton) reggeli 9 órakor Szegzárdon; ugyanaznap délután 4 órakor Agárdon; szeptember 29-én (vasárnap) d. e. 11 órakor Bátán; ugyanaznap délután 4 órakor Báltaszéken mondja el beszámoló-és programbeszédét.

*

Választási küldöttségek Somogy megyébe. A szomszéd Somogyban is október másodikán választanak. A megyei központi választmány a választási küldöttségeket a következőképen állította össze: a *csurgói* kerületben választási elnök dr. Hochreiter Kornél, küldöttségi elnök Steiner József, helyettes elnökök Bauss Sándor és Mátray Gyula. — A *kaposvári* kerületben vál. elnök dr. Rimánócy Ferenc, küldöttségi elnök dr. Krisanich József, elnöki helyettesek dr. Csorba Ede, dr. Berger Samu. — A *lengyeltői* kerületben vál. elnök dr. Ricinger János, küldöttségi elnök Kommandinger Vilmos, eln. helyettesek Gaál Ernő és Aigner Ignác. — A *marcali* kerületben vál. elnök Adam János, küldöttségi elnök dr. Kasza Sándor, eln. helyettesek dr. Mayer Ignác, Hertelendy Aladár. — A *nagyatádi* kerületben vál. elnök dr. Marton Gyula, küldöttségi elnök dr. Noszlopy Gáspár, elnök

helyettesek Brodszky Károly és Kondrát Imre. — A szigetvári kerületben vál. elnök Duchon Ödön, küldöttségi elnök Tóth István, eln. helyettesek Szabó Sándor és Hirling Nándor. — A szilli kerületben vál. elnök Gaal István, küldöttségi elnök Svastits Aladár, eln. helyettesek Herc Ödön és dr. Haidekker Károly. — A tabi kerületben vál. elnök Szupics Dezső, küld. elnök Brodszky Béla, eln. helyettesek dr. Wettengel Károly és Kopácsi Kálmán.

*

A Jantsits-párt és Kossuth Ferenc. Kossuth Ferenc a siklósi kerület függetlenségi polgaraihoz a következő tartalmu sürgönyt küldte: »Pártunkra nézve nagy hátrány volt, hogy a siklósi kerületben két jelölt lépett föl, ugymint: Jantsits és Antal. Ezek közt a központ semleges volt a többször említett okok miatt. Most, hogy Antal Pál visszalépett, nincs rá ok pártszakadást előidézni azzal, hogy új jelölt lépjen föl és esetleg alkalmat adjon kormányparti jelölt fellépésére. Nagyon kérem pártunk választóit, szavazzanak mindnyájan Jantsits Sándorra, ki méltó képviselője lesz a kerületnek. Kossuth Ferenc.«

Ezt a sürgönyt a Jantsits-párt bizottsága a következő felhívással kíséri: »Tisztelt polgártársak! Örömmel hozzuk ezen táviratot a siklósi kerület függetlenségi és 48-as Kossuth párt választó polgarainak tudomására, mert olyan ez, mint a napsugár, eloszlatja a sűrű homályt és sötétséget, melynek leple alatt pártunk ellen orvdmadást intéznek, akna-munkát végeznek! Napsugár ez, mely megvilágítja, tündöklővé teszi azt a zászlót, melyre az igaz függetlenségi és 48-as eszmék magasztos elvei vannak írva s teljes határozottsággal rámutat arra, hogy ezt a szent zászlót csak Jantsits Sándor viheti diadalra. Fennen hirdeti, hogy csak Jantsits Sándor jelöltünk lehet méltó képviselője kerületünknek! Tisztelt választó polgártársak! Egy sincs köztetek, ki szive mélyéből ne imádná e drága hont, ki utolsó csepp vérének ne áldozná érte s minden tettét ne a haza iránti lelkesedés töltötte be. A dicső ősnak nagy fia, Kossuth Ferenc megmutatta az utat, melyen hadadnotok kell, hogy a szent célt — a szabad és független Magyarországot — kivivhassuk. Fel tehát, emelkedjétek a dicső célnak megfelelő magaslatra, tömörüljétek azon zászló köré, melyet Jantsits Sándor képviselő jelöltünk kezébe adtunk, a kinek harcedzett karja juttat hatja azt az öt megillető magaslatra! Kiáltunk egy szívvvel lélekkel: Éljen Jantsits Sándor, képviselő jelöltünk, a szabad és független Magyarország igaz bajnoka!«

*

»Tiszta« választás Szentlőrincen. A szentlőrinci kerületből újabban a következőket írja Olay Lajos: »A szentlőrinci kerületben a jegyzők szemérmellen korteskedése csak úgy folyik, mint eddig. Tormaynak egész pártja hivatalos hatalom törvényellenes kortesműködésén alapszik. Birákat, előjárókat, választókat nem a jelölt, hanem az alispán programja meghallgatására hivatalosan berendelik. Hoitsy beszédén jelen lenni megtilják nekik. Tormay és a főszolgabíró parádés hajdukkal, a hajduk kalapján Tormay jelvényével jelennek meg mindenütt. Hivatalos minőségben: ez a hivatalos hatalommal való igazi visszaélés. Itt a tiszta választásról szó sem lehet.«

Hirek

Pécs, 1901. szept. 27.

Leányasszonyok.

Svájcban Mühlberg-Suttermeister asszony, tanárnő mozgalmat indított az iránt, hogy a leányasszonyok a hatóságok és törvény előtt az asszony címet viselhessék.

A mai kor rettenetesen sújtja a megtévedt nőt, a mikor hibáját voltaképp a gyer-

meke keserüli meg és az anyát csak közvetve, gyermekében éri utól a büntetés. És még ez az óriási büntetés sem riasztja vissza a nőt a hibától, mert a házasság a mai világban mind nehezebben jön létre, holott — hogy romantikus frázissal éljünk — a szívnek is megvan a maga joga, helyesebben szükséglete.

Érzik is a jogtudósok, hogy a mai állapotot nem lehet soká fentartani és vagy a házasság feltételeit kell megkönnyíteni, vagy a házasságon kívüli bünt nem szabad annyira sújtani, mint ahogy a törvény is, meg a társadalom sújtja. Mig azonban ezek a reformok létre jönnek, ezer, meg ezer gyermekre fogja ráútni a törvény szegénybeliségét.

Mühlberg asszony tehát egy ideiglenes közvetítő tervvel siet segítségükre. Azt a javaslatát akarja megvalósítani, hogy a leányasszony asszonynak nevezhesse magát és ilyenek nevezhessék a hatóságok is, hogy legalább a világ előtt ne kelljen a gyermeknek szégyelnie magát anyja miatt.

A reformot sokan kigunyolták, így például valaki azt mondta, hogy ezentul lesznek asszonyok mit oder ohne (férjvel, vagy férj nélkül.) de azért máris nagy pártja van a reformnak. Svájcban tizenhatezer nő írta alá a kérvényt, harmincnyolc nőegyesület kollektíve szerepel rajta. Ez imponáns szám is mutatja, hogy a mozgalom üdvös.

A nők kérvénye most a svájci szövetség tanács elé fog kerülni, hogy döntsön ebben az óriási fontosságú ügyben.

Azt mondják, hogy Svájcban nem ütközik nehézségekbe a terv kivitele, mert még törvényt sem kell alkotni róla, hanem hivatalosan utasítani kellene az anyakönyvvezetőket és más hatósági embereket, hogy ha a leányasszony kívánja, őt asszonynak, (Frau, vagy madame) cimezzék.

Nálunk ez a grammatikai reform abba a nehézségbe ütköznék, hogy a magyar az asszonyt férjéről nevezi el a —né képző hozzáadásával, például: Tóth Péterné asszony; és ha leányasszony Tóth Erzsébet asszonynak nevezné is magát, azontul egyetlen férjes asszony sem írta magát másképpen, csak úgy, hogy a férje nevéhez odafűzné a —né képzőt.

A megbélyegző különbség tehát itt így is meg volna.

Napirend 1901. szeptember 28-án.

Naptár: szombat, szept. 28. — Róm. kath.: Vencel. — Prot.: Adolf. — Görög-kelet. (szept. 15.) Nikéa. — Zsidó: Tischri 15. — Nap két 5 óra 40 perckor; nyugszik 5 óra 27 perckor. — Hold két 5 óra 24 perckor; nyugszik 5 óra 47 perckor délután. — Holdtölte 6 óra 36 perckor reggel.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe, száraz idő és délen csapadék, később borulás várható.

Színház: »Ocshay brigadéros«, Hercegh Ferenc, történelmi színműve.

— **(Uj kuriai bíró.)** Ő felsége, a király Dezsőffy Géza, volt szegzárdi kir. törvényszéki elnököt s jelenleg budapesti kir. ítélőtáblai bírót, számfelveti kuriai bírónak nevezte ki.

— **(Gyémántmisés kanonok.)** Somogy-Berzence népszerű plébánosa, Kuválák János, címzetes kanonok vasárnap tartja 56 évi lelkészkedés után gyémántmiséjét. A derék, közszeretettben álló lelkész igazi jöltevéje községének, a hol 70.000 forintnyi költséggel zárdát és ovodát építtetett, a plébániahoz tartozó Udvarhely községben is saját költségén építtetett elemi iskolát. A népszerű lelkész, ki egész életét és vagyonát a közjónak és a nép boldogságának szentelte, a lakosság nagy ünneplésben készül részesíteni gyémántmiséje alkalmából.

— **(Kinevezés.)** A m. kir. igazságügyminiszter Vértessy Béla sümegi kir. közjegyzői irnokot a lengyeltóti kir. járásbíróvá végrehajtóvá neveate ki.

— **(Athelyezés.)** A m. kir. igazságügyminiszter Ullrich Ede csurgói kir. járásbíróvá aljegyzőt a szombathelyi kir. törvényszékhez helyezte át.

— **(Hercegi vendég Szegzárdon.)** Borghese herceg, a kitűnő műbarát, gróf Apponyi Sándor kíséretében Szegzárdra érkezett. Az illusztris vendég Wosinsky Mór apát-plebánoshoz szállt, kinek kalauzolása mellett megtekintették a muzeumot.

— **(Lelkészcseréltások.)** A mekényesi ág. h. ev. egyházközség üresedésben levő lelkészi állomása legközelebb betöltés alá kerül. A választásra Hafner Vilmos magyarbolyi, Mühl Sándor hidegkuti, Fischl Tóbiás varsédi, és Wagner Ádám paksi lelkészeket jelölték. A Ráckozáron megtörtént lelkészjelölőgyűlésen a próbaszónoklat tartására csupán Péter Ádám krasztováci lelkész nyert jogot. Jelölve lesznek azonban még Fischl Tóbiás, Wagner Ádám és Mühl Sándor lelkészek is. Kalaznón a hivek Hafner Vilmost és Fischl Tóbiást jelölték.

— **(Bizottsági ülés.)** A város kórházi bizottsága folyó hó huszonkilencedikén (vasárnap) délelőtt 10 órakor ülést tart a városháza közgyűlési termében. Az ülésen a kórház jövőévi költ. égvetését fogják tárgyalni.

— **(Imarend a sátoros ünnepek alatt.)** Izraelita polgártársaink péntek este kezdik ünnepelni a 9 napig tartó sátrak ünnepét. Az ünnepi imarend a következő: péntek és szombat esti ima 6 órakor, szombat és vasárnap reggeli ima fél 7 órakor; szombat és vasárnap muszaf ima 10 órakor; — szombaton d. e. fél 11 órakor magyar hit-szónoklat.

— **(Az amerikai szőlőtelep ellenőrző bizottság)** ma délután 3 órakor ülést tartott Oberhammer Antal h. gazdasági tanácsnok elnöke alatt. Az ülésen megjelentek: Szilágyi Gyula vincellériskolai igazgató, Krasznay Miklós ügyvéd, Fodor Károly ügyvéd és Csizmadia Géza aljegyző. Az ülésen Szilágyi Gyula vincellér iskolai igazgatónak az ültetett fajok termőképességéről előterjesztett kimerítő jelentést vették tudomásul.

— **(Gyűrű tolvajok.)** Pozsgai János, decsi lakos, hegyi szőlőjének présházában a napokban tolvajok jártak és leányának 1 darab arany és 5 darab ezüst gyűrűjét a szobából ellopták. Pozsgai a faluban elmondotta, hogy a tolvajlásról jelentést tett a csendőrségnek és addig nem nyugszik, mig a tettesek kézre nem kerülnek. Ennek az lett a következménye, hogy rá pár napra valaki éjjel a szobájába egy cédulával együtt bedobta az elloptott arany és 3 ezüst gyűrűt. A csendőrség rövid nyomozás után kiderítette Bóha Sándor és T. Széll István decsi lakosok személyében a tolvajokat. Bóha bevallotta, hogy a gyűrűket ő tulajdonította el Széll Istvánnal, a kivel azután a zsákmányon megosztottak úgy, hogy két ezüst gyűrűt Széllnek adott, a többi pedig megtartotta magánál, melyeket azután az ablakon Pozsgai szobájába hajított. Széll is bevallotta bűnös tettét, de csak az egyik gyűrűt tudta előadni, mert

— mint állítja — a másikat elvesztette. A gyűrűtolvajokat feljelentették a bíróságnak.

— (**Verekedés a pusztán.**) Dr. *Hirling* Ádám szegzárdi főjegyző pusztáján véres verekedés volt. *Nagy* Sándor előzetes összeszólalkozás után egy kalapáccsal úgy vágta fejbe *Pintér* Jánost, hogy azt menten elborította kiömlő piros vére. *Nagy* Sándort a szegzárdi kir. ügyészségnek jelentették föl.

— (**Szüret.**) A képviselőválasztás mozgalmas napjai alatt a szüretre senki se beszél; pedig már igen sok szőlőhegyen meg is szüreteltek, miután a múlt heti esőzések alatt nagyon rothadásnak indult a szőlő. Akik azonban jobb borra reflektálnak, még várnak a szürettel s tényleg a kedvező, meleg időjárás folytán cukrosodik is a szőlő. Az eddigi szüretelések eredménye: mennyiségre kielégítő, minőségre azonban nem.

— (**A lemaradt utas.**) Régi és mondjuk elég rossz tulajdonsága a mi népünknek, hogy ha utazik, attól való félelmében, hogy a vonatról lekésik, rendszerint már egy órával a vonat elindulása előtt az állomáson járkal s aztán megunva a hosszas várakozást, vagy elbeszélget, vagy pedig sétálni megy, minek megint az a következménye, hogy a legtöbb esetben — lekésik. Ilyen eset történt tegnap a pellérdi állomáson, hol azonban a dolog könnyen balesettel végződhetett volna. *Holter* János gazdálkodó akart elutazni s persze már jóval a vonat elindulása előtt ott ácsorgott az állomáson s unalmát azzal üzte el, hogy beszélgetésbe bocsájtkozott egy kofával, ki annyira mulattatta a gazdát, hogy az csak az utolsó pillanatban vette észre a vonat indulását. Lélekszakadva rohant tehát az állomásra s fel akart ugrani a már megindult vonat harmadosztályu kocsijára. Szerencsére a vonat kalauza észrevette a dolgot s felfogta a menő vonatra felkapaszkodó, de visszaesni készülő utast, kinek így más baja nem történt, minthogy lemaradt a vonatról, no meg az, hogy a vasuti szabályzat szigorúan tiltja az elindult vonatokra való felszállást s így *Holter* Jánost valószínűleg meg fogják büntetni.

— (**Baleset vivás közben.**) *Munkás* István és *Geréb* János budai külvárosi fiuk; tegnap azzal szórakoztak, hogy zsindelekből készített fakardokkal »vivni« tanultak. Eközben *Geréb* János elcsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy a hegyes fakard combjába furódott. A szerencsétlenül járt fiut szülei lakásán ápolják.

— (**Kétes egzisztencia.**) A társadalom ama szerencsétlenei szerepelnek ez alatt, kiknek van ugyan tisztességes, tanult mesterségük, de nincs foglalkozásuk, s miután a foglalkozás nélkülség maga után vonja a nyomort, az pedig könnyen bűnre csábítja az embert, az ilyen szerencsétlenek hatósági kézre kerülnek. Legújabbán négy ilyen kétes egzisztenciájú embert tartóztattak le a hatóság emberei. *Kovács* János, *Pfeil* István, *Rác* Vince és *Blum* Tivadarnak hívják a négy vándorlegényt, kik közül kettő pécsi illetőségű, kettő pedig eltoloncoltak.

— (**Szőlőmunkásaink.**) A munkásnép ama keserves napjaiban, midőn nincs mit dolgozni, megdöbbenően hallatszik fel a pa-

nasz s olyan jeremiádák szállnak világgá, hogy a legkőszivűbb ember is holmi szánaimat érez. Csodálatosképen a napszamosok legnagyobb része ily esetekben rendszerint a munkaadókban keresi a hibát s ökölbe szorított kézzel kikérel a láthatlan sors ellen, a mikor azonban itt van az ideje annak, hogy dolgozni lehetne, pénzt keresve, akkor a napszamosok legnagyobb része óriási követelésekkel áll elő. Így vagyunk most a szőlőmunkásokkal is, kiknek ilyenkor, szüret táján elég dolguk akadt, kik azonban most, hogy a szőlősgazdák rájuk vannak utalva, ugyancsak érezhetővé teszik, hogy több a foka, mint az eszkimó. Általános hallatszik nálunk a panasz, hogy a szőlőmunkások az idén az előző évekhez képest szinte kétszeres napszámot követelnek, melyen alul nem hajlandók dolgozni s a »munkásbor« című jutalékuk révén alapos percenteket akarnak szedni a termésből. A szőlősgazdák attól tartanak, hogy dacára az idei elég jó termésnek, a szőlőmunkások eme túlkövetelései — melyeknek eleget tenni elvégre kénytelenítve vannak — befolyással lesznek a bor árára.

— (**A névtelen.**) Szalánta község határában a napokban arra járó emberek egy körülbelül 50—55 éves emberre akadtak, ki az utszélen ülve gyermek módjára homokból, sárból házikókat épített, aztán apró faágakkal feldiszitette. Nehányan a járók-kezők közül megszólították az öreg embert, ki zavarosan beszélt össze-vissza, bámulatos biztonsággal beszél azonban a 48-as évek eseményeiről. Egyébként is több dologra emlékszik, csak egyet nem tud: a nevét. A gyenge elméjű embert, kit a községben senki sem ismer, odavaló emberek vették pártfogás alá, az előjáróság pedig megindította az eljárást a névtelen ember kilétének megállapítása iránt.

— (**Megverték a hegyőrt.**) *Kovács* Nagy Vince kiskozári hegyőrt panaszt emelt a hatóságnál, hogy két haragosa, *Tóbiás* József és *Irhut* János őt meglesték és szőlőkarókkal úgy elverték, hogy több sérülést szenvedett. A verekedők ellen — kik a hegyőrnek azért ellenségei, mert az őket egy izben szőlőtolvajlásért feljelentette — megtették a szükséges lépéseket a bíróságnál.

— (**A rozsdás szög áldozata.**) *Kémény* Vince, lothárdi béreslegény a napokban mezitláb járván az udvaron, egy ott hevert rozsdás szögbe hágott, mely belefuródott a legény lábába. Mint ez már falun szokás, a legény csak akkor vette már igénybe az orvosi segítyt, mikor lába annyira feldagadt, hogy járni nem tudott s így három nap alatt vérmérgezés következtében belehalt a rozsdás szög okozta sebbe.

— (**Jelentés a vizről.**) A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: szept. hó 27-én reggel 6 órakor a tettyei vitzartóban 1000, az ellentartóban 610 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 810 köbméternek találtatott.

— (**A macska és a rendőrség.**) A rendőrségnek ama bizonyos »fekete« könyvében eddig alig hiszszük, hogy helyet foglalt volna az a doromboló, négylábu állatka, melynek egyes emberek bizonyos előszeretettel különböző színű szalagokat kötnek a nyakára s úgy eldédelgetik, mintha legalább is — gye-

rek volna. Az elmúlt éjszaka óta azonban alighanem belekerül a cica is a »fekete« könyvbe. Akként történt a dolog, hogy a szigeti őrtanyán az elmúlt éjjel jelentették, hogy a Xavér-utca egyik házának padlásán tolvaj jár. Az őrtanyáról nyomban kiküldtek egy édes álmából felriasztott rendőrt, ki nem csekély bátorsággal kuszván föl a padlásra, harsányan kiáltotta:

— Ki az?!

Válasz helyett azonban az egyik sarkából a padlásnak nyújtott, kéjes dorombolás hangzott s mikor a rendőr közelebb lépett, szemrehányó nyávogással ugrott szét két szerelmesen ölelkező — macska. Hja! A szép holdvilágos őszi esték!

— (**Statisztika a tüzesetekről.**)

Az országos m. kir. statisztikai hivatal a napokban bocsájtotta ki egyik évközi jelentését az ország területén előfordult tüzesetekről s eme jelentésnek körlevélkénti kibocsájtásának főleg az a célja, hogy a statisztika adatai elővigyázatra és gondosságra figyelmeztessék a lakosságot. S hogy tényleg mennyire jogosult ez a figyelmeztetés, azt legirkább a statisztika ama része igazolja, mely bejelentett esetek nyomán konstatálja, hogy az ország területén előfordult tüzesetek hetvenöt százalékának a lakosság, illetve a káros gondatlansága volt az okozója.

— (**A katona.**) Azoknak a számalomraméltó teremtéseknek a száma, kiknek elborul az agyuk, ismét szaporodott egygyel. *Immer* Istvánnak hívják s n. bolyi illetőségű legény. Csendes bolond, a légynek sem árt, egyedül beteg agya khimeráinak él. Mikor a városi kórház előtt levették a kocsiról, boldogan huzta ki magát s diadalmas arccal, mintha egy brigádot vezényelne, kiáltotta:

— Vigyázz! Tisztelegj!

S még akkor is, mikor becsukódott mögötte a kórház ajtaja, még egyre hallatszottak a harsány vezényszavak:

— Jobbra át! Indulj!

Aztán valami kinos egyöntetűséggel hallatszottak ki a zárkából annak a bontott agyu, boldogtalan embernek ütemes lépései.

— (**Megverte a lakóját.**) A dühös háziur valami nagyon veszedelmes dolog, mert bármit is csináljon a lakó, mindent olyannak lát, a mi az ő bosszuságára van. Így vélekedett *Kollár* István bányamunkás is, a kinek a bányatelepi uton egy kis háza van. Ott lakott nála bérben *Kocsis* József szintén bányamunkás, a ki három gyermek atyja. Mint aféle apró gyermekek, az egész házban megfordultak s néha a háziurhoz is beosontak. Ez gorbomba, haragos ember, a ki a gyerekeket folyton korholta, szidta, hogy olyan rosszak, nem tudnak saját lakásukban maradni. Tegnap délután ismét játék közben bejutottak a háziurhoz, a ki erre annyira dühös lett, hogy az egyiket megütötte. A gyerek sirva szaladt panaszkodni szüleihez, a kik csititgatni iparkodtak a kicsit, de a mikor az apa látta, hogy picikéje nem hagyja abba, maga is haragra lobbant, szitkozódva átment házigazdájához. Kérdőre vonta, miért bántotta gyermekét? Az hasonló hangon válaszolt s egyik szó a másik után, mig tülekedésre került a sor, a melyből *Kocsis* József vesztésként került

ki, mivel gyengébb volt Kollárnál. Az esetnek a törvény előtt alighanem folytatása lesz.

— **(Beleesett a kutba)** Régi roszt szokás, hogy a szülők apró gyermekeiket magukra hagyják, a miből nagyon gyakran szerencsétlenség származik. Ez történt tegnap is. A tavasz-utca egyik házában több gyerek összeverődött az utcából. Játék közben közel kerültek a gémes kuthoz, melynek kávjára az egyik fiu, *Jucsics* Károlyka fölmaszott, hogy vizet igyék. A másik pillanatban éles sikoly hangzott föl és a kis fiu a kutba esett. A zajra, a mit a többi fiu csapott, a ház népe előszaladt és *Jucsics* Károlykát a vödör segítségével még idejekorán kimentették. Az ijedtségen kívül a gyerekek baja nem történt, és ezentul alighanem óvakodni fog az egész gyerekhad a gémes kuttól.

— **(Utügyi tárgyalás.)** Mohács alatt a vasuti pályatestet átmetsző közutat építenek, mely tárgyban ma tartották meg az utügyi tárgyalást. E tárgyaláson a várnegye részéről *Koszits* Kámiil vármegyei főjegyző és *Német* Károly vm aljegyző vettek részt, kik ma delelőtt Mohácsra utaztak.

— **(Régi haragosok.)** Nagy gyűlölettel voltak eltelve *Magyarevics* Jócó, *Magyarevics* István, *Petkó* István, *Zsissó* István és *Petkó* János báttaszéki lakosok *Magyar* Szávó szintén báttaszéki lakos ellen, a kit *Heró* Frigyes korcsmájában úgy helyben hagytak, hogy lepedőben vitték haza. A verekedőket orvosi látélet csatolása mellett a szegzárdi kir. járásbírósnak jelentették föl.

— **(Választási küzdelem)** izgató hevében vagyunk. Kortessajtól visszhangzik az egész ország. A közönség érdeklődése a legmagasabb fokra hágott. A sajtó természetesen igyekszik ezt a nagy érdeklődést tőle telhetőleg kielégíteni. Valamennyi ujságot azonban fölülmulja a »Budapest« képes pol. napilap, a mely nemcsak hü és gyors tudósításaiban, hanem sikerült kivitelű képekben is tájékoztatja olvasóit a választási mozgalmakról. A »Budapest« egyébként a legjobban ajánlható ujság. Vezércikkeit ismert nevű publicisták írják, köztük, *Kossuth* Ferencz, az orsz. függetlenségi és 48-as párt nagynevű elnöke. Hirrovata megbízható és friss; regényei érdekesítők. Újévkor minden előfizetőjének egy igen szép naptárt ad ingyen, hetenként jutalomkönyvet és egy *Jósziv* sorsjegyet sorsol ki. A mellett a legolcsóbb napilap, mert havonként csak két koronába kerül. Kiadóhivatal Budapesten. IV., *Sarkantus*-utca 3. szám alatt van, a hova az előfizetési pénzek küldendők. Kívánatra egy pár mutatószámot is küld.

— **(Felfordult világ.)** Nem tudjuk, mit szólna hozzá a nyájas olvasó, ha oly hírekkel szolgálnánk, hogy a ló hajtotta a kocsi, a betörő letartóztatta a csendőrt, a belvárosi templom tornya befestette a bádigos legényt stb. Dacára e furcsán hangzó dolgoknak, mégis egy ezekhez hasonló dologról kell beszámolnunk, mely az elmúlt éjjel történt, a mikor is *Podkovits* József azzal a panaszszal állított be a torony alá, hogy a felesége kegyetlenül mulat a »Fehér Farkas«-ban s any

nyira be van rugva, hogy mindenkit halállal fenyeget. A megszorult férj mellé persze rendőrt adtak, kinek végre sikerült a házsártoskodó részeg asszonyt lefűlelni s elszállítani férje lakására, hadd teljék benne kedve szegénynek.

Idegenek Pécssett.

— Szeptember 25-én. —

Aranyhajó-szálló. Sellmayr E. C. és neje, jóságigazgató. — *Cserny* Ottokár és neje, magánzó, Szalzburg. — *Lengyel* Sándor miniszteri biztos, Bpest.

Mátyás király-szálló. Pollák H. ujságíró, London. — *Jenő* Károly, gazdatiszt, Német-Lak.

Magyar király-szálló. Róth Pál, magánhivatalnok, Kaposvár.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1901. szept. 27. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 766.8 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 22.0 °C.

> maximuma: 20.2 °C.

> minimuma: 13.9 °C.

Párányomás: 8.9 mm.

Relatív nedvesség: 45. %

Felhőzet: 4° Cum. NE.

Szélirány s erő: NE. 2.

Csapadék 24 órai 0. —

Harmatp.: 5.6 C.

Hűvösebb idő várható; derült, vált. felhőzettel

mérs. szél.

Dr. Cser.

készítettet, Leopold mester pedig kitűnő zabori borából kínálta őket. Virrasztottak egy haldokló fölött!

Hat órakor reggel a törzsorvos kijött a szobából s bánatosan mondá a jelenvoltaknak:

— Az életéért kezeskedem ugyan, de alighanem megtévelyodik; rettenetes fejsebe van. Lehetetlen, hogy agyvelő gyuladás nélkül mászna ki bajából!

— Lába, keze ép? — kérdék sokan.

— Azt hiszem, ámbár ezt most addig meg nem mondhatom egész határozottsággal, mig eszmélethez nem tér, ami eddig nem történt meg. De reméljük a legjobbat. Annyit mondhatok, hogy Isten csudája, hogy azonnal nem halt szörnyet. De ha felépül is, lóra többé nem ülhet, az már bizonyos.

— Szegény! Az ezred legpompásabb lovasa! Mi lesz belőle?

— Mi lesz? Hát a birtokára vonul; van annak miből megélni — válaszolák többen, kik *Petkóczy* viszonyait ismerték.

Most halk sarkantypengés közeledett és a herceg sietve lépett a betegszobából jövet a társasághoz.

— Jőjj be doktor, ébren van!

Az orvos azonnal besietett.

Petkóczy lázas szemait kimeresztve, mormogott valamit. Az orvos rögtön föléje hajolt s hallgatta:

— Vizet, vizet, hideget, meggyulok! — dadogá reszkető ajakkal.

Adtak neki viz helyett tejet cognaccal.

— Bolondok, — mormogá mosolyogva — nem ez

lepte el az utcát, úgy, hogy most már sokkal tisztább képet nyújtott a tűzvész előtt csoportokba verődött közönség előtt.

Dacára a fenséges szép látványnak, hölgyeink szivszorongva lesték a veszély végét, de hiába várták a vész elmúltát, mivel a házból mindjobban kerültek elő a nagy füst és lángoszlopok. Hangosabb moraj keletkezett, a nép mintegy sugdolózni látszott, de Éva asszony és leánya nem értették, hogy mi történt vagy akar megtörténni odakünn. A zaj növekedett s végre mégis behallatszottak egyes kiáltások:

— Meg kell menteni őket!

— Odavesznek, nincs mentség!

— Szegény bárónők!

Most értették meg Leopoldék, hogy a *Kiuthy* bárónők — életveszélyben vannak. Összeborzadtak. Halkan mindkét hölgy magában forró imát küldött a Mindenhatóhoz, hogy az mentse ki őket a borzasztó halál karmai közül. Ily halállal kimulni?! Rettenetes!

Kurta, nyers trappban egy lovas alak közeledett és állott meg, éppen Leopoldék ablaka alatt. A lovas leszközt lováról s annak kantárát egy száját tató mesterlegénynek odavetve, a tűzoltók kordonja felé szaladt. — Eszti látta, hogy a huszártiszt, ki most attilláját végigönteté vízzel a már felállított tolólétra felé szaladt, mely a halálos veszélyben lévő ablakához volt illeszve.

A zaj nőttön nőtt, de midőn a tiszt a létrán gyorsan felhaladt, a sokaság némán, lélegzetét visszatartva, szivszorongva leste a mentő hősi kalandját. Az a két

Folyó szám 1. Idénybérlet 1. Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Szombaton, szeptember hó 28-án:

Ocskay brigadéros.

Történeti színmű 4 felvonásban. Irta: Herczeg F.

Személyek:

Ocskay László, brigadéros	Thury Elemér
Tisza Ilona	Csige Böske
Tisza Jutka	Csige Ilonka
Pyber, vikárius	Fekete Lajos
Ozoróci	Mezey Andor
Jávorka Ádám	Molnár Gyula
Dili, cigányleány	Aczél Szidi
A palóc	Nádassy József
Szörényi, kapitány	Vágó Béla
Tarics, főhadnagy	Kozma Pista
Königsegg gróf	Zajonghi Elemér
Papes	Szilágyi A.

Vasárnap, 1901. szeptember 29-én
két előadás:

Délután 3 órakor fél helyárrakkal:

Az arany kakas.

Kadelburg és Blumenthal énekes életképe.

Este fél 8 órakor rendes helyárrakkal:

Üdvöske.

Andrau operettjeje.

Törvénykezés.

§ A sikkasztó péklegény. Fischer Vilmos szent-lőrinci pékmester megbizta Kél György péklegényt, hogy Bükkösd és Cserdi községekbe a süteményt átszállítsa, mit a

megbizott meg is tett. Csakhogy a bevett három forinttal, a kosárral és kendővel odább állt, nem tért vissza a gazdájához. E miatt Fischer a csendőrségnél Kélt följelentette és ekkor egy újabb turpissága is kiderült. Frankl Vilmos megyefai kereskedő szintén megbizta, hogy egyes apróságokat áruljon. Ezzel a megbízójával is úgy bánt, a hogy Fischerrel tett. A csendőrség nyomozta, de nem tudta elfogni a sikkasztó legényt, a ki bolyongásai közt Dinnyeberki községbe került. Itt Bank Józsefné nyitott ablakán át bemászott a lakásba és a szekrényből kivett hét koronát. Csakhogy a lopásra hamar rájöttek és elfogták. — Ezen üzelmeért ma a törvényszék elé került, a hol kétrendbeli sikkasztás és egyrendbeli lopás büntetében mondták ki bűnösnek, a miért hat havi fogházra és két évi hivatalvesztésre ítélték.

§ Zsarolással vádolt korcsmáros. Ez év március 18-án szerfölött jó kedvvel mulatott Balog János és Buckhammer Tamás Spengler János kisgeresdi korcsmáros ivójában. A mikor már a hegy levéből jó sokat magukba szedtek, birokra keittek, hogy vajjon melyik az erősebb? Birkózási hevőkben érintkezésbe jött hatalmas csizmájuk a kályhával, ugy, hogy azon sebet ejtettek — Ezért a korcsmáros a Buckhammer nyakán levő kendőt leoldotta és az abba kötött negyven koronát elvette. Ezen összegből a kályhát megjavíttatta és a bor árát is lehúzta. Azonban az egész csak 28 koronát tett ki, a többi meg nem adta vissza, hanem csak a

mikor Buckhammer a dolgot a bírónál följelentette. Aztán Buchhammer a bíróságnál is följelentette zsarolás miatt. Ma tárgyalta az ügyet a pécsi kir. törvényszék. Azonban az ügyész nem látta azon tényeket fenforogni, mik a zsarolást megerősítenék és e miatt a vádat elejtette.

§ Gondnokság alá helyezés. A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Stein Móric magánzó, 62 éves, izr. vallásu, weinbergi lakost elmebaj miatt gondnokság alá helyezte.

§ Mikor kikapós az asszony. Mulatóságos és nem minden pikanteria nélkül való jelenet játszódott le a járásbiróság előtt, ahol egy vén cigányasszony jelent meg, mint vádlott. Az volt a vád ellene, hogy egy fiatal asszonytól ruhát lopott. A lopás nem derült volna ki, de a cigányasszonyt elárulta a tulajdon menyé, ki haragudott az anyósára és ugy bosszulta meg magát, hogy elment a káros menyecske házába és ott a gazduramnak és feleségének elmondta, hol keressék a ruhát.

A férj is, a felesége is nagyon meg volt lepelve. Az utóbbi legalább tetette magát. A férj rögtön fel is jelentette az esetet a csendőrnöknek, kik a cigányasszonynál meg is találták a ruhát.

Igy került az ügy a bíróság elé. A cigányasszony erősen védte magát.

— Nekem adta a fiatal asszony a ruhát, mert kivettem a kártyán, hogy a legsebbe legény ő érte fog bomlani.

A tárgyaláson jelen volt a házaspár is. Nemcsak a férj, de az asszony is visszautat-

ablak, melyből a két bárónő segélyért kiáltott, most láthatatlan lett, egy komor, vastag, barna füstfelhő borítá el azokat.

E füstfelhőben tűnt el a huszártiszt. Csak egy pillanat, és a bátor férfi ismét megjelent a létrán, de már egyik nővel megterhelve, míg utána a másik lépdelt nagy félősen, bátortalanul. — Csak néhány fokot jött a létrára, azután leült; de a mentő észrevette és valamit reákiáltott, erre a nő ismét néhány fokkal jött lejjebb. A katonatiszt hihetetlen gyorsasággal ért le ajult hölgyével, kit minden teketória nélkül egy halom szivattyutömlőre dobott s aztán visszaindult újra veszedelmes útjára. — Most hirtelen megállott, s egy közeli mászó tűzoltótól elkérte kurtán, parancsolólag annak biztonsági övét s azzal haladt mókus módra a veszélyes magasba. A nép nem értette meg azonnal a huszártiszt viselkedését, de midőn a rettenetes helyzetében ülő hölgyhöz ért s látta, hogy a mentő övet a hölgyre kapcsolja s ő a létra oldalára kapaszkodott, mintegy ellensúly gyanánt, és a hölgyet aztán leereszté lassan a szédületes magasból — akkor egy megrendítő éjjen és taps-orkán reszkettette meg a rémes éjszakát.

Isten segélyével leért a nő, kiben most az öreg bárónőt ismerték fel a hozzá sietők . . . de abban a pillanatban, midőn a tiszt lesietni iparkodott, a felső emeleti ablakszárny csörömpölve hullott a derék férfura s ez irtózatos ütéstől elkábulva, egyensúlyt veszítve lehullott a kövezetre.

Elképzelhetlen, kétségbeesett kapkodás vett erőt a tömegben, a gyaloghuszárok csak kardlapozással voltak

képesek a rend felbomlását megakadályozni. A rémes éjszaka hőse vérbentagyva, eszméletlenül feküdt a hozzá siető orvosok karjai között.

— Nem lehet messze szállítani, mivel nem tudni, nem e hal bele; mit tevék legyünk?

— Uraim! — e szavakkal lépett Leopold mester a tanakodókhoz — talán itt átellenében levő házamig el lehetne szállítani, üres szobám volna a beteg számára, felajánlom az emberiség nevében.

— Elfogadjuk, még pedig köszönettel — köszönték meg az orvosok és tiszték, mialatt a két megmentett és ajuldozó hölgyekkel már senki sem törődött.

— Itt jó már egy jó hosszú matrác, azon kérem, akkor tán nem érzi a szállítással járó fájdalmakat,

— Sehr gut! Csak előre, csak hamar, gyorsan, gyorsan! Fűtött az a szoba?

— Most fűtötték be, már várják a beteget.

— Ne nagyon fűttesse be kérem. A legelső, hogy levetkeztethessük; az a fődolog — ambár azt hiszem, nem éli túl a mai napot.

— Kisértsünk meg mindent — mondá Leopold mester s jól szemügyre véve a főhadnagyot, fájdalmasan felkiáltott:

— Ab, hiszen ez Petkóczy főhadnagy!?

A tiszték s orvosok némán bölintgattak fejükkal s aztán az orvosok, tiszték, polgárok felemelték a beteget s lassan, óvatosan vitték a Leopold házba, Sándor szobájába.

Természetesen a Leopold-házban nem aludt senki. Éva asszony a látogatóknak, tisztéknek kitűnő punschot.

sitotta a cigányasszony boszantó védekezését. Mindazonáltal a tényállást sehogyan sem sikerült tisztázni.

Végre is kiküldték a férj uramat a tárgyalási szobából és kihallgatták az asszonyt, mint tanut:

— Mondja meg az igazat. Meg kell esküdnie arra, a mit mond, Ellopta a cigányasszony a ruhát?

— Nem — válaszolt szemérmesen a menyecske — elvitte,

— Maga beleegyezésével vitte el?

— Igen!

A férj nem tudja megérteni, miért eresztették el büntetlenül azt a cigányasszonyt.

Bűnügyi felelőviteli tárgyalás a pécsi kir. törvényszéknél.

1901. évi szeptember hó 30-án.

6228. Petrovics Antal Petrovics Milán és társaik ellen hatóság elleni erőszak, könnyű testisértés, lopás és zsarolás miatt.

5918. Szabadi N. János és társa ellen csalás miatt.

1901. évi október hó 4 én.

5916. Bak István ellen lopás miatt.

5657. Tóth József és társa ellen súlyos testisértés miatt.

5493. Kverkvárics Ádám ellen lopás miatt.

1901. évi október hó 5-én.

4995. Lovas János ellen becsületsértés és jogtalan elsajátítás, Balárdi István ellen sikkasztás és Kasza Lukács Ferenc ellen becsületsértés miatt.

5120. Berta Péter ellen becsületsértés és közcsend elleni kihágás miatt.

5219. Kis Andrásné ellen súlyos testisértés és Mészáros Lajosné ellen könnyű testisértés miatt.

4687. Ferenki József ellen sikkasztás miatt.

5287. Milos Mihály Aibertevics Vászó ellen súlyos testisértés miatt.

5447. Borbély Mihály, Borbély Pál és társaik ellen ingatlan vagyon rongálása és Neumeiszter József ellen súlyos testisértés miatt.

T a n ü g y.

(Wlassics miniszter rendelete. Wlassics Gyula közoktatási miniszter körrendeletet intézett a tanfelügyelőkhöz, a melyben ellenőrző hivatásuknak lehető legpontosabb és legszigorubb teljesítésére utasítja őket. Kötelességükké teszi, hogy minden iskolát esztendőnkint legalább egyszer meglátogassanak és tapasztalataikat a miniszter által mellékelte jegyzőkönyv kérdőpontjai szerint hozzá fölterjeszszék. E kérdőpontok tizenhárom csoportba vannak foglalva. Érdeklődésük kiterjed az iskolai helyiségekre, az iskolák felszerelésére, a közvetlen hatóságok ellenőrző kötelességének teljesítésére, az iskolai könyvtárakra, a tanítás eredményére, a növendékek pontos iskolalátogatására, elegendő-e a működő tanítóerő, a tanfelügyelő az esetleges hiányok pótlására tett intézkedést és mik ezek az intézkedések. Kiválóan fontos kérdések azok, a melyek a magyar nyelv tanításának eredményére és az iskolagyerekeknek a szükséges szerekkel való ellátására vonatkoznak. A miniszter megkérdi, hogy a nem magyar nyelvű iskolákban sikeres-e a magyar nyelv tanítása.

Megtanulnak-e magyarul a gyermekek és ha nem, mi az, ami ezt megakadályozza? Fontos kérdés az is, vajjon van-e minden iskolakötelesnek könyve és írószere, a mi nélkül természetesen sikerrel tanulni nem lehet. A mi a tanítókat illeti, a tanfelügyelőnek jelentést kell tenie, milyen a tanító képzettsége, nyelvismerete, tanítási és oktatási eljárása, milyen megfigyeléseket tett társadalmi életéről és hazafias magatartásáról? Nem használt-e a tanító iskolájában meg nem engedett vagy éppen államellenes és kitiltott könyvet, füzetet vagy egyéb iskolaszert? Megkérdi a miniszter azt is, megkapja-e a tanító pontosan illetményeit? Mind olyan kérdés, a mely nagyon alkalmas a helyzet teljes megismertetésére, a mi legbiztosabb alapja az esetleges bajok orvoslásának és a további boldogulásnak.

T Á V I R A T O K.

— **Iskolai szünet a választások napján.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szerdán, a budapesti képviselőválasztások napján az összes fővárosi iskolákban elrendelték a szünetet.

— **Kitchener lemondott.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Londoni távirat szerint Kitchener lord angol főparancsnok beadta a délafrikai hadak főparancsnokságáról való lemondását. A hír Londonban nagy szenzációt kelet.

— **Köztársaságok háboruja.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Venezuela amerikai köztársaság holnap megüzeni Kolumbia köztársaságnak a háborút.

— **Feleki Miklós nagybeteg.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Feleki Miklós, a Nemzeti Színház tiszteletbeli tagja, súlyosan megbetegedett. A nyolcvankétéves öreg életéért aggódnak.

— **A miniszterelnök és a képviselőválasztások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Széll Kálmán miniszterelnök ma reggel Rátótról Budapestre érkezett s a belügyminiszteriumban több vidéki küldöttséget fogadott, melyek a választásokkal kapcsolatosan fölkeresték a miniszterelnököt. Hír szerint több helyről panaszok érkeztek a főszofigabirák korteskedése ellen. A miniszterelnök szigorú vizsgálatot rendelt el.

— **Öngyilkos főhadnagy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Hofbauer József, tűzérőfőhadnagy ma reggel a bécsi „Kronprinz-Rudolf“-fogadó második emeletén levő szobájában borotvával el-metszette nyakát s azután levetette magát a második emeletről. Levelében megírja, hogy öngyilkosságát csalódott szerelme okozta.

Szerkesztői üzenetek.

Micike. Pécs. Jaj de panaszos az a kis illatos levélke. Hogy lehet annyi keserűséget összehalmozni. No, de az a szerelmi bánat! »Rossz festék a bánat«, mondja Jókai »Szigetvári vértanúk« című szindarabjában. Nem gondolja talán, hogy így van? Miért gyötri kegyed szivecskéjét oly nagy busongással. Megárt az. Tettesse magát vignak; mu-

tassa, hogy a dolog éppen nem kellemetlen. Hiszen annyi orvosság van arra. Olvasson sokat, de ne szerelmes verseket, vagy regényeket, a mik szerelmét még jobban istápolják; olaj az a hamvadó tüzre. Ne ideális poémákkal társalogjon, hanem reális írőkkel. Ezek kijózanítják, megtanítják az igazi életre, feltárják előtte azt az életet, a hol nem éri oly hamar csalódás. Nem is érheti, mert az ész is működik. Legyen ideális, reális alapon. A szív érzelmeit elnyomni nem lehet, hanem azért dolgozzék az ész is. A hol e kettő együtt működik, ott nyugodt megelégedés, biztos boldogság lesz, a mit egy kis félreértés meg nem dönt. Kivánjuk ezt! Máskor is szolgálatára állunk apró dolgaiban. Üdv!

Hegyhati bikák. Szívesen közölnők a beküldött jóízű közleményt, ha nem lenne ismeretlen a beküldője. Mivel azonban a lapba felveendő minden közlemény szerzőjét legalább a szerkesztőségnek ismernie kell, kérjük az illetőt, szíveskedjek egy hozzánk intézendő levelben magát megnevezni.

Nyilt-tér.

Nyilvános köszönet.

Felejtethetőm fiam

dr. Györkö Kálmán

elhunyta alkalmából oly sokféléül tapasztaltam az őszinte részvét megnyilatkozását, hogy mindenkinek egyenkint nem vagyok képes hálámért leróni. Azért ez uton fejezem ki hálás köszönetemet mindazoknak, kik az engem ért súlyos csapás végtelen fájdalomát részvétnyilatkozatukkal, a tenetesen való megjelenéssel és koszorúk küldésével enyhíteni igyekeztek.

Pécs, 1901. szept. 27.

őzv. Györkö Ferenczné.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

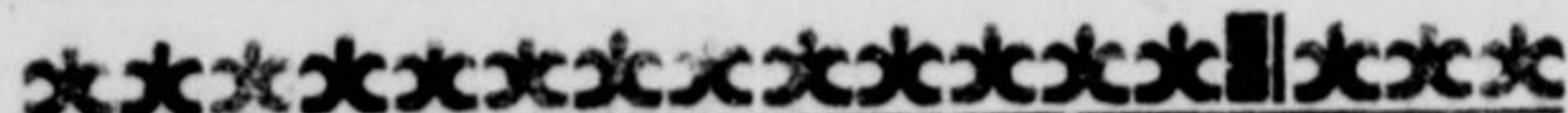
Hirdetések.

Emeleti utcai lakás,

mely áll 2 szoba, alkov, konyha és mellékhelyiségekből, az Arpad-utca 31. szám alatti házban november 1-től kiadó.

Évi bér 280 korona.

Bővebbet ugyanott a házmesternél vagy lapunk kiadóhivatalában.

1190. sz. hoz.
1901.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhirre teszi, hogy a pécsi kir. járásbírósnak 1901. évi V. IV. 210 számú végzésével dr. Müller János ügyvéd által képviselt Brandejszki Ferenc végrehajtató részére Bocz István végrehajtást szenvedő ellen 100 korona követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől lefoglalt 738 koronára becsült ingóságokra a lent idézett pécsi járásbírósnak 1901. V. IV. 210/3. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az alap- és felültoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán **Hosszúhetényben** leendő megtartására határidőül 1901. évi október hó 5. napján délelőtti 1/9 órája tüzetik ki, mikor a bírósággal lefoglalt butorok, lakásberendezés, kocsik, ló, buza, rozs, malacok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Pécsen, 1901. évi szeptember hó 17. napján.

Lengyel József,
kir. bírósági végrehajtó.

!! Eppen most jelent meg !!

A Pécs szab. kir. város és határában levő épületek jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Teljesen **higany és ólommentes** ártalmatlan készítmény

„Hajnal crème“

elismert **biztos hatású kéz és arc-szépítő szer** eltávolít minden bőrtisztalanságot. Az arcbort bársonypuhává teszi és az arc szép, üde és ifjú szint nyer.

1 tégely „Hajnal-crème“ 1 kor.

Kapható:

Krebsz Ödön

drogueria és illatszer üzletében

PÉCS, Irgalmas-utca 10. sz.

Grün Bernát

UTÓDA

férfiszabó

PÉCS, Zsiga gyógyszertár fölötti emelet.
Alapított 1865-ben.

A vidék egyik legnagyobb és legrégibb elsőrendű

szabó-üzlete

ajánlja dusan felszerelt raktárát a **legkiválóbb minőségű szövetekben**, melyekből mindennemű

férfi-ruhák

a cégtulajdonos személyes felügyelete mellett, a mai kor igényeinek megfelelőleg a **legkiválóbb gondtal, olcsó árban** készíttetnek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Grün Bernát utóda.

Kényelmes

nagyobb és kisebb lakások

olcsó áron kiadók.

Bővebbet Felső-Malom-utca 19. sz. alatt.

